

gyndelsesløn til en Professor i Bygningsstatik og Jernkonstruktioner, og paa Udgiftspost 1. b. et Beløb af 2000 Kr. som Løn til en Hjælpedocent i samme Fag, medens sidstnævnte Udgiftspost nedsattes med 2400 Kr. som Løn til en Docent i Faget.

Professorstillingen og Hjælpedocentstillingen blev besatte med henholdsvis Docent Y. H. Dahlstrøm og Assistent P. M. Frandsen fra 1ste April 1911 at regne.

d. Oprettelse af en Docentstilling i Jernbeton.

Ved den polytekniske Lærestalts Reglement af 28de December 1909 indførtes der Undervisning i Jernbeton, der sattes i Forbindelse med det hidtil docerede Fag Materiallære, jvfr. Univ. Aarvog f. 1909—10, S. 1348 og S. 1359. Undervisningen blev formet som 2 ugentlige Forelæsninger i Efteraarshalvaaret, obligatoriske i Kursus for Bygningsingeniører, jvfr. Univ. Aarvog f. 1909—10, S. 1387.

I Skrivelse af 30te Juni 1910 anmodede Lærestalten derefter Ministeriet om at søge bevilget 800 Kr. aarlig til en Docent i Jernbeton, idet der henvistes til, at Anvendelsen af Jernbeton var bleven saa overordentlig almindelig ved Ingeniørarbejders Udførelse, at Læren om Jernbeton var bleven optaget som et fast Led i Undervisningen for Bygningsingeniører. Det var sandsynligt, at dette Fag hurtigt vilde udvikle sig til et Hovedfag for Ingeniører, men indtil videre vilde Docenten i Materiallære kunne overtage Arbejdet imod et Honorar af 800 Kr. aarligt.

Forslag i nævnte Retning optoges paa Finanslovsforslaget for 1911—12, jvfr. Rigsdagstidende for 1910—11, Tillæg A, Sp. 1229—30, og vedtoges af Rigsdagen, hvorefter Udgiftspost 1. b. forhøjedes med 800 Kr. som Lønning for en Docent i Jernbeton.

Som ovenfor nævnt blev det nye Fag sat i Forbindelse med Undervisningen i Materiallære, idet Docenten i dette Fag overtog den nye Docentstilling.

e. Forhøjelse af Honoraret for Docenten i Elektroteknik for Maskin-, Bygnings- og Fabrikningeniører.

Ved den polytekniske Lærestalts Reglement af 28de December 1909 blev den Undervisning i Elektroteknik, som hidtil kun havde været obligatorisk for Maskiningeniører, gjort obligatorisk ogsaa for Bygnings- og Fabrikningeniører. Derved vilde Docentens Arbejde og da navnlig hans Eksamensarbejde blive væsentlig udvidet, hvorfor Lærestalten i Skrivelse af 30te Juni 1910 anmodede Ministeriet om at søge Docentens Lønning, der hidtil havde været 1100 Kr., forhøjet til 1500 Kr. Et Forslag herom optoges paa Finanslovsforslaget for 1911—12, jvfr. Rigsdagstidende for 1910—11, Tillæg A, Sp. 1229—30, og vedtoges af Rigsdagen. Det forøgede Beløb optoges paa Lærestaltens Udgiftspost 1. b., Honorarer.

II. Den polytekniske Lærestalts Personalforhold.

a. Afgang og Ansættelser.

1. Oversigt for Aaret 1910—11.

Den 24de Oktober 1910 afgik Professor i Vandbygningsfagene Palle Bruun ved Døden. Undervisningen i nævnte Fag varetoges derefter af

Hjælpedocent G. L. Schönweller, der under 24de Februar 1911 modtog kgl. Udnævnelse som Professor i Vandbygningsfagene fra den 1ste Marts s. A. at regne, se nedenfor.

— Den 23de Juli 1911 afgik Lærestaltens Lærer i Mineralogi og Geologi, Professor ved Universitetet, Dr. phil. N. V. Ussing, ved Døden.

— Belysningsdirektør I. Windfeld-Hansen fratraadte efter Ansøgning den 31te Januar 1911 sin Stilling som Docent i Elektroteknik ved Lærestalten, og i hans Sted udnævntes Ingeniør under Københavns Belysningsvæsen, cand. polyt E. v. Holstein-Rathlou til Docent i Faget fra 1ste Februar 1911 at regne, se S. 342.

Ved sin Afgang blev Direktør Windfeld-Hansen, der i Forvejen var dekoreret med Dannebrogordenens Ridderkors, udnævnt til Dannebrogsmænd.

— Docent i Landmaaling og Nivellering P. Thygesen udnævntes til Professor i Faget fra 1ste April 1911 at regne, se S. 336.

— Docent i Bygningsstatik og Jernkonstruktioner Y. H. Dahlstrøm udnævntes fra samme Dato at regne til Professor i det paa Finansloven for 1911—12 nyoprettede Professorat i nævnte Fag, se S. 340.

— Fra 1ste September 1910 overtog Docent ved Universitetet, Dr. phil. Harald Bohr den Del af Undervisningen i Matematik, som tidligere var bestridt af Professor, Dr. phil. H. G. Zeuthen, jvfr. Univ. Aarvog f. 1909—10, S. 1422—23.

— Ingeniør, cand. polyt. Munch-Petersen, der efter Professor Bruuns Død, indtil Professoratet paa ny besattes, udførte Hjælpedocentens Arbejde og i Henhold til Ministeriets Resolution af 19de November 1910 lønnedes af den ledigblevne Professorgage, udnævntes til Hjælpedocent i Vandbygningsfagene fra 1ste Marts 1911 at regne.

— Assistent i Bygningsstatik og Jernkonstruktioner, cand. polyt. P. M. Frandsen udnævntes fra 1ste April 1911 til Hjælpedocent i Faget, se S. 340.

— I Assistentstillingerne fandt der følgende Skifter og Nyansættelser Sted:

Cand. mag. E. H. Petersen fratraadte og cand. mag. A. W. Marke tiltraadte Stillingen som 3die Assistent ved det fysiske Laboratorium fra 1ste Oktober 1910.

I en paa Finansloven for 1910—11 nyoprettet Assistentstilling ved det elektrotekniske Laboratorium ansattes Ingeniør, cand. polyt. S. Bisgaard fra 1ste September 1910 at regne, jvfr. Univ. Aarvog f. 1909—10, S. 1411—12.

I en paa Finansloven for 1911—12 nyoprettet Assistentstilling ved det fysisk-kemiske Laboratorium ansattes cand. pharm. S. Sak fra 1ste April 1911 at regne, se S. 347.

2. Besættelse af det ved Professor Palle Bruuns Død ledigblevne Professorat i Vandbygningsfagene.

Efter Professor Palle Bruuns Død den 24de Oktober 1910 blev Stillingen som Professor i Vandbygningsfagene opslaaet ledig. Der indkom to Ansøgninger, nemlig fra Docent Y. H. Dahlstrøm og Hjælpedocent G.

Schönweller. Lærerraadet vedtog i sit Møde den 9de Februar 1911 at indstille Hjælpedocent G. Schönweller til Stillingen, navnlig under Hensyn til, at han under Professor Palle Bruuns Sygdom og efter hans Død til almindelig Tilfredshed havde udført det med Professoratet forbundne, betydelige Undervisnings- og Eksamensarbejde. Ved kgl. Resolution af 24de Februar 1911 blev Hjælpedocent G. Schönweller udnævnt til Professor i Vandbygningsfagene fra den 1ste Marts s. A. at regne, hvorefter Ingeniør, cand. polyt. J. Munch-Petersen, der midlertidig havde udført Hjælpedocentens Arbejde, ansattes som Hjælpedocent i Vandbygningsfagene fra samme Dato at regne.

3. Besættelse af Docentstillingen i Elektroteknik efter Belysningsdirektør I. Windfeld-Hansens Afgang.

Efter Belysningsdirektør I. Windfeld-Hansens Afgang som Docent i Elektroteknik fra 1ste Februar 1911 at regne blev Stillingen opslaaet ledig. Der indkom to Ansøgninger, nemlig fra Ingeniør, cand. polyt. A. V. E. v. Holstein-Rathlou og Ingeniør, cand. polyt. E. Rager. I sit Møde den 9de Februar 1911 vedtog Lærerraadet at indstille den førstnævnte til Stillingen, idet det vedtog at udtale følgende:

»Af de to Ansøgere, der begge er polytekniske Kandidater i Elektroteknik, har Ingeniør Holstein-Rathlou bestaaet Eksamen med bedst Resultat; han er tillige den ældste. Ingeniør Holstein-Rathlou har haft Lejlighed til at udføre et Arbejde om Vekselstrømmes Indflydelse paa Telefonanlæg, hvorom han har offentliggjort en Afhandling i et tysk Fagskrift og i det danske »Elektrotekniker« . Dette Arbejde har vakt en vis Interesse indenfor Fagkredse.

Endelig har Ingeniør Holstein-Rathlou haft Lejlighed til i afvigte Efteraarshalvaar at holde en Række Forelæsninger som Vikar for Docent Windfeld-Hansen. Under Hensyn hertil har Lærerraadet vedtaget at indstille Ingeniør Holstein-Rathlou til Stillingen.«

Ved ministeriel Resolution af 21de Februar 1911 ansattes Ingeniør A. V. E. v. Holstein-Rathlou som Docent i Elektroteknik fra 1ste s. M. at regne.

b. Andre Personalia.

1. Studierejser m. m.

Studierejser. Paa Finansloven for 1911—12 blev der bevilget en Beløb af 3,000 Kr. til Rejser for Lærerne i de tekniske Fag. Efter Læreanstaltens Indstilling tildelte Ministeriet under 26de Juli 1911 Professor E. P. Bonnesen 300 Kr. til Besøg ved den hygiejniske Udstilling i Dresden og til Deltagelse i den tyske Kongres for Opvarmning og Ventilation sammesteds, Professor J. N. Brønsted 450 Kr. til Deltagelse i Bunsenselskabets Kongres for fysisk og uorganisk Kemi i Kiel samt til Besøg ved Laboratorier ved hollandske og franske Højskoler og Professor Julius Petersen 125 Kr. til Deltagelse i Bunsenselskabets Kongres for fysisk og uorganisk Kemi i Kiel. Restbeløbet blev først anvendt efter Beretningsaarets Udløb.

— *Rejser til Udlandet.* Følgende indhentede Tilladelse til at foretage Rejser til Udlandet i de angivne Tidsrum: Inspektør Harding fra 15de Juli

—10de August 1910; Professor Hjemslev fra 15de Juli—15de August 1910; Professor Absalon Larsen i første Halvdel af August 1910; Professor Hannover i første Halvdel af September 1910; Professor Bonnesen i 3 Uger fra 2den Oktober 1910; Professor Orla Jensen fra 10de December 1910—5te Januar 1911; Professor Hannover fra 15de—23de Marts 1911. Professor Bonnesen fra 10de—26de Juni 1911; Professor P. C. V. Hansen fra 4de Juli—31te August 1911; Professor K. Prytz fra 6te Juli—31te August 1911; Professor W. Rung fra 23de Juli—1ste September 1911.

2. *Forhøjet Anciennitet for Professor A. Ostefeld.*

I Skrivelse af 30te Juni 1910 henstillede Læreanstalten til Ministeriet at søge bevilget et Aldertillæg til Professor A. Ostefeld, saaledes at hans Anciennitet beregnedes fra hans Ansættelse som Docent, 1ste September 1894, idet man henviste til, at han fra det nævnte Tidspunkt og indtil 1ste April 1900 havde varetaget hele Undervisningen i nævnte Fag, uden at hans Tjenestetid som Docent ved hans Udnævnelse til Professor var bleven regnet ham til Gode. Da Professor Ostefeld havde udført et stadigt voksende og vanskeligt Undervisningsarbejde i et for Ingeniørernes Uddannelse overordentlig vigtigt Fag, foreslog man at beregne hans Anciennitet fra hans Ansættelse som Docent. Forslaget optoges paa Finanslovsforslaget for 1911—12, jvfr. Rigsdagstidende for 1910—11, Tillæg A, Sp. 1227—28, og vedtoges af Rigsdagen. Den forøgede Udgift, 600 Kr. aarlig, optoges paa Læreanstaltens Udgiftspost l. a., Lønninger, og i Udgiftspostens Tekst tilføjedes: Professor i Bygningsstatik og Jernkonstruktioner A. Ostefelds Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnes fra 1ste April 1911, som om han var bleven ansat som Professor den 1ste September 1894.

3. *Forhøjet Anciennitet for Professor, Dr. phil. Orla Jensen.*

Under 23de April 1910 tilskrev Professor, Dr. phil. Orla Jensen Læreanstalten saaledes:

»Da jeg allerede den 1ste Juli 1906 blev ansat ved den polytekniske Læreanstalt med min nuværende Gage, 3200 Kr., tillader jeg mig at ansøge om, at min Anciennitet som Professor maa blive regnet fra dette Tidspunkt i Stedet for fra den 1ste April 1908, saaledes at jeg næste Finansaar kan faa mit første Alderstillæg.

Som Støtte for dette mit Andragende skal jeg fremhæve, at jeg i sin Tid forlod en bedre lønnet Stilling som Leder af den sveiziske Mælkerforsøgsanstalt i Bern for at kunne overtage et Docentur i landboteknisk Kemi ved den polytekniske Læreanstalt og derved komme til at arbejde i det danske Mejeribrugs Tjeneste. Det har da ogsaa ved Siden af Undervisningen og rent teoretiske Undersøgelser (»Om Oprindelsen til Komælkenes Oxydaser og Reduktaser« og »Hovedlinierne i det naturlige Baktoriesystem«, begge publicerede i det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Skrifter) ikke manglet paa praktiske Opgaver (»Einige Bemerkungen über Lab und Labbereitung«, Molkereizeitung Berlin 1907 og »Lidt Mælkehygiejne«, Maanedsskrift for Sundhedspleje 1909). Særlig har jeg lagt et stort Arbejde i at forbedre Kvaliteten af den Mælk, der leveres til vore

Mejerier, hvad der er af allerstørste Betydning for vort Smørs Holdbarhed, og jeg har i dette Øjemed udarbejdet en meget praktisk Mælkebedømmelsesmetode, Gærreduktaseprøven (Mælkeritidende 1909, S. 359, 458, 769, 831, 870, 959, 995, 1012 og 1065, Molkereizeitung, Milchwirtschaftliche Zeitung, Revue générale du lait etc. etc.), der stadig lægger Beslag paa min Tid, idet vi her i Laboratoriet jævnlig har Mejerister og Mejerikonsulenter baade her fra Landet og fra Udlandet gaaende for at lære Metoden. For at støtte Mejerikonsulenterne i deres Virksomhed har jeg paataget mig gratis Undersøgelse af Vand og Syrekulturer til Mejeribrug, og jeg staar i livlig Brevveksling med mange af vore Mejerier og Mælkedommere. Da jeg saaledes udøver en udstrakt, men ulønnet Konsulentvirksomhed, forekommer mit ringe Lønkrav mig ikke ubeskedent.«

I Skrivelse af 30te Juni 1910 anmodede Læreanstalten Ministeriet om at imødekomme Professor Orla Jensens Andragende, saaledes at hans Anciennitet regnedes fra hans Ansættelse som Docent den 1ste Juli 1906, hvorved der vilde tilkomme ham et første Aldertillæg fra 1ste Juli 1911.

Forslaget optoges paa Finanslovsforslaget for 1911—12, jvfr. Rigsdagstidende for 1910—11, Tillæg A, Sp. 1227—28, og vedtoges af Rigsdagen. Beløbet, 450 Kr., for 1911—12, opførtes paa Læreanstaltens Udgiftspost 1. a., Lønninger, og i Udgiftspostens Tekst tilføjedes: Professor i Gæringsfysiologi og landboteknisk Kemi Orla Jensens Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnes fra 1ste April 1911, som om han var bleven ansat som Professor den 1ste Juli 1906.

4. Bibeholdelse af Alderstillæg for Inspektør M. C. Harding.

Under 30te Juni 1910 tilskrev Læreanstalten Ministeriet saaledes:

Som Følge af den store Udvidelse af den polytekniske Læreanstalt blev Inspektørens Begyndelsesløn for 1906—07 for højet med 800 Kr. til 3200 Kr. Forhøjelsen blev formet som et personligt Tillæg, indtil Forholdene kunde blive ordnede ved en eventuel ny Lønningslov. At det ikke var Meningen, at det personlige Tillæg skulde reduceres ved indtrædende Alderstillæg, ses deraf, at det nævnte personlige Tillæg traadte i Kraft samtidig med den nuværende Inspektørs første Alderstillæg. Det foreslaas derfor at bibeholde det personlige Tillæg uformindsket ved Indtrædelsen af det næste Alderstillæg, der finder Sted den 1ste Marts 1912, saaledes at Konto 1. c. i 1911—12 forøges med 33 Kr. 33 Øre.

Et Forslag i Overensstemmelse hermed optoges paa Finanslovsforslaget for 1911—12, jvfr. Rigsdagstidende for 1910—11, Tillæg A, Sp. 1235—36, og vedtoges af Rigsdagen.

5. Personlige Lønningstillæg til Funktionærer ved den polytekniske Læreanstalt.

Forslag om at tillægge de paa Udgiftspost 1. d. lønnede Assistenten ved Laboratorier og Samlinger, Betjente m. fl. et personligt Løntillæg efter nærmere angivne Regler blev fremsat af Læreanstalten i følgende Skrivelse af 30te Juni 1910 til Ministeriet:

»Den polytekniske Læreanstalt lider for Øjeblikket stærkt under de nugældende uheldige Lønningsforhold, der daterer sig fra 1894 og fra en

Tid, da Lærestaltens Virksomhed i Art og Omfang stod langt tilbage for de nuværende Forhold. Under disse Omstændigheder finder vi det nødvendigt at give den polytekniske Lærestalt en ny Lønningslov.

For imidlertid at bøde noget paa den allerværste Trang maa vi varmt anbefale, at der midlertidigt tillægges alle de af Konto l. d. lønnede Assistenten ved Laboratorier og Samlinger, samtlige Betjente samt Fuldmægtigen og Assistenten ved Kontoret et personligt Tillæg paa 20 pCt. af deres Løn, saaledes som de oppebærer den i 1910—11, dog saaledes, at det eventuelt tillagte midlertidige Lønningstillæg (96 Kr.) bibeholdes, og saaledes at Forhøjelsen kun gælder saadanne, der inden 1ste April 1912 har været ansat 5 Aar eller derover i den paagældende Stilling ved den polytekniske Lærestalt, idet Forhøjelsen for de Bestillingsmænd, der i Løbet af Finansaaret 1911—12 opnaar 5 Aars Anciennitet, beregnes i Forhold til Ansættelsesdatoen.

Den saaledes foreslaede Forhøjelse af Kontoen omfatter følgende Funktionærer med det vedføjede Beløb:

	Ansæt	Nuværende Lønning	Foreslaet Forhøjelse
		Kr.	Kr. Ø.
Fuldmægtig R. Jespersen	$\frac{1}{2}$ 1907	2000	66. 67
Assistent A. Nørregaard	$\frac{1}{5}$ 1904	1200	240.
— A. Høst	$\frac{1}{4}$ 1906	1200	240.
— Bjørn-Andersen	$\frac{1}{1}$ 1901	2000	400.
— Jul. Hartmann	$\frac{1}{5}$ 1903	2000	400.
— Alf. Stage	$\frac{1}{11}$ 1904	1000	200.
— P. Schrøder	$\frac{1}{1}$ 1907	1800	90.
Maskinmester Flamand	$\frac{1}{1}$ 1907	2000	100.
Fyrbøder A. F. Møller	$\frac{1}{1}$ 1903	1300	260.
Betjent J. Liebach	$\frac{1}{8}$ 1904	1500	300.
— C. Magnussen	$\frac{1}{4}$ 1903	1500	300.
— H. Andersen	$\frac{1}{1}$ 1907	1500	75.
— N. Larsen	$\frac{1}{2}$ 1866	1400	280.
— P. Nielsen	$\frac{1}{1}$ 1884	1000	200.
— J. Jensen	$\frac{1}{12}$ 1900	1000	200.
— P. Mikkelsen	$\frac{1}{4}$ 1906	1000	200.
— H. Th. Hansen	$\frac{1}{5}$ 1902	1000	200.
— P. Mathiesen	$\frac{1}{9}$ 1906	1200	140.
Portner A. Petersen	$\frac{1}{11}$ 1888	1000	200.
			<hr/> 4091. 67 <hr/>

Ved Gennemførelsen af dette Forslag vil Assistenters og Betjentes Lønninger ingenlunde blive tidssvarende, og en almindelig Lønningslov, der ogsaa omfatter de ved Lærestalten ansatte Lærere m. fl. maa nødvendigvis snarest gennemføres.«

Ovennævnte Forslag optoges paa Finanslovsforslaget for 1911—12, jvfr. Rigsdagstidende for 1910—11, Tillæg A, Sp. 1237—40, og vedtoges af Rigsdagen.